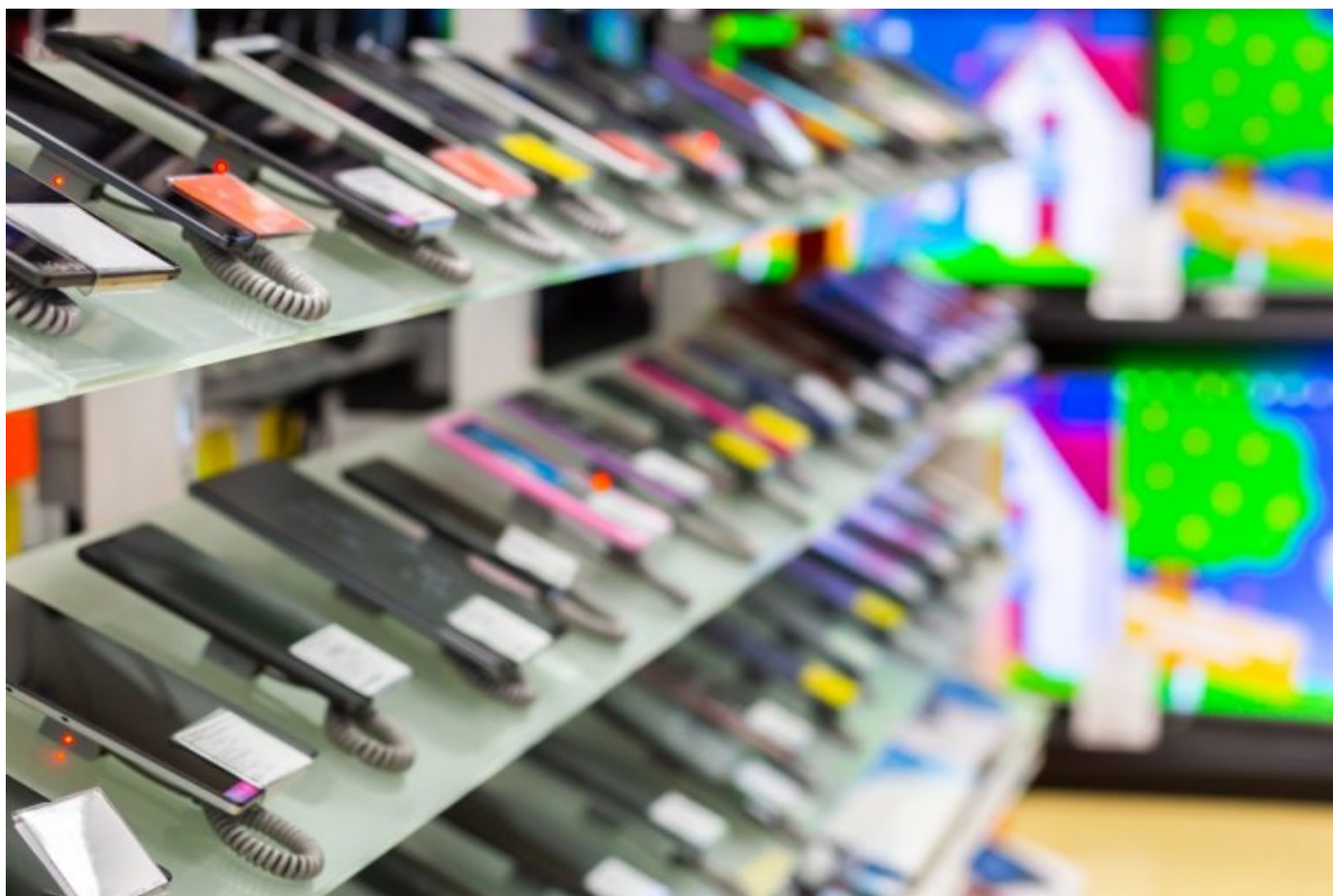

Ауторска накнада која ће се по новој, управо измењеној уредби, од сада наплаћивати и на мобилне телефоне, таблете, лаптоп и десктоп рачунаре, неће смети да буде виша од један одсто колико прописује Закон о ауторском и сродним правима. Како за портал Н1 каже Никола Вилотић, директор Организације произвођача фонограма Србије (ОФПС), ова накнада се плаћа по сваком продатом или увезеном уређају, а плаћају је произвођачи и - у највећем броју случајева - увозници. "Посебну накнаду не плаћају малопродајни продавци, већ искључиво увозници који увозе уређаје и то на увозну цену, не на малопродајну, што може довести до повећања малопродајне цене за око 0,5 одсто. То, практично значи да на основу овога неће доћи ни до каквог поскупљења у малопродаји, нити ће корисници свих тих уређаја осетити поскупљење на основу донете уредбе", каже Никола Вилотић.

Као што је портал Н1 већ писао, Влада Србије усвојила је допуне и измене Уредбе о утврђивању листе техничких уређаја и предмета за које постоји обавеза плаћања посебне накнаде носиоцима ауторског и сродних права, која је већ ступила на снагу. На

списку уређаја за које се плаћа ова ауторска накнада сада се налазе и: уређаји са интегрисаним хард диском – десктоп рачунари, лаптопови, телевизори са хард диском, ДВД плејери са могућношћу снимања и са хард диском, Блу-рау плејери са могућношћу снимања и са хард диском, затим таблети и – паметни телефони.

Саговорник портала Н1 истиче да су се организације за колективно остваривање ауторског и сродних права – Организација музичких аутора Србије СОКОЈ, Организација за колективно оставривање права интерпретатора – ПИ и Организација ОФПС, у неколико наврата обраћале Влади Србије као надлежном органу за доношење и измену Листе, са иницијативом за измену ове уредбе како би наши аутори и носиоци ауторског и сродних права могли да, како истиче – „као и у свим другим државама остваре своја права у случају када се њихова дела и предмети сродних права умножавају за личне некомерцијалне потребе“.

Никола Вилотић напомиње да је уредба требало знатно раније да се измени, с обзиром да, како каже - годинама уназад постоје ти уређаји који су подобни за умножавање ауторских дела и предмета сродних права, а на њих се није плаћала посебна накнада.

"Законом о ауторском и сродним правима прописано да је физичком лицу дозвољено да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножава примерке објављеног дела за личне некомерцијалне потребе, с тим што се умножени примерци дела не смеју стављати у промет, нити користити за било који други облик јавног саопштавања", каже Вилотић.

Истим законом, додаје, прописано је да када се ауторско дело умножава без дозволе аутора за личне некомерцијалне потребе грађана - аутори дела имају право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за такво умножавање.

Коме иде новац од накнаде

"Дакле, овде се ради о једној правичној накнади за ауторе и носиоце ауторског и сродних права коју плаћају произвођачи и увозници празних носача звука, слике и

текста и уређаја за њихову репродукцију, као једну врсту обештећења ауторима и носиоцима ауторског и сродних права за то што је нашим законом дозвољено да се њихова дела умноже за личне некомерцијалне потребе. У том случају ауторско дело и предмет сродног права корисник неће купити, него ће узети од лица које је дело купило и снимити на телефон, таблет, рачунар, фотопирати књигу у фотокопирници...", појашњава саговорник портала Н1.

Предмети за које се плаћа посебна накнада су управо предмети који су подобни да се на њих ауторска дела и предмети сродних права умножавају и који су подобни за умножавање тих дела.

"Изменом ове Уредбе ће аутори и носиоци ауторског и сродних права као што су филмски, књижевни, музички аутори, затим интерпретатори, произвођачи фонограма, репрографи... остваривати посебну накнаду како је то прописано у свим другим земљама Европе, а што им је све гарантовано и Законом о ауторском и сродним правима", истиче Никола Вилотић.

(Н1)